

FÖRSÄKRINGSVILLKOR

ITPK-S familjeskydd

GÄLLER FRÅN 1 JANUARI 2012

Familjeskydd i Bliwa

Dessa försäkringsvillkor gäller från den 1 januari 2012 och tillämpas på försäkringar som tecknats efter detta datum samt på försäkringar som förnyats efter detta datum. Se även nedan under punkt 1.4.

FÖRSÄKRINGENS SYFTE

ITPK-S familjeskydd i Bliwa, nedan kallat familjeskydd, är en kollektivavtalsgrundad personförsäkring enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) som tecknas av en arbetsgivare som försäkringstagare till förmån för en anställd som försäkrad. Den utgör en del av kollektivavtalet ITP-S (nedan kallad ITP-S-planen) som avtalats mellan Allmänna Arbetsgivarförbundet och Unionen, Sveriges Ingenjörer respektive SF (nedan kallade kollektivavtalsparterna) för att ge försäkringsskydd åt anställda. Försäkringen ger den försäkrades förmånstagare rätt till en månatlig efterlevandepension i 5 års tid om den försäkrade avlider före försäkringen upphör att gälla.

FÖRSÄKRINGSGIVARE

Försäkringen meddelas av Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt, 502006-6329, nedan kallat Bliwa. Bliwa är ett ömsesidigt försäkringsbolag, vilket innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Det innebär i sin tur att försäkringstagarna har rätt till återbäring av det överskott som eventuellt uppstår i Bliwas verksamhet. Se vidare punkt 2.9 nedan. Bliwas verksamhet står under Finansinspektionens tillsyn. Bliwas kontaktuppgifter finns längst bak i dessa villkor.

Bliwa tillhandahåller försäkringsvillkor och all annan information och kommunikation på svenska. Domstolsprövning av dessa villkor eller av försäkringen i övrigt ska ske i Sverige med tillämpning av svensk lag.

SKATTEREGLER

Försäkringen är en tjänstepensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen (1999:1229). Att försäkringen är en pensionsförsäkring i skattehänseende innebär bland annat att försäkringstagaren har avdragsrätt upp till en viss, i inkomstskattelagen angiven, nivå för premien och att utbetalda belopp beskattas som inkomst av tjänst hos mottagaren.

Bliwa lämnar kontrolluppgift enligt lag (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter i enlighet med den uppgiftsskyldighet som åligger försäkringsgivare.

Innehåll

Definitioner	2
1. Allmänt om försäkringen	2
1.1 FÖRSÄKRINGENS HUVUDDRAG	2
1.2 VEM KAN TECKNA FAMILJESKYDD?	2
1.3 HUR INGÅS FÖRSÄKRINGSAVTALET?	2
1.4 FÖRSÄKRINGSAVTALETS INNEHÅLL	2
1.5 FÖRSÄKRINGSTAGARE – FÖRSÄKRAD	2
1.6 NÄR FÖRSÄKRINGSSKYDDET TRÄDER I KRAFT	2
1.7 FÖRSKYDD	3
1.8 FÖRSÄKRINGSTIDEN	3
1.9 NÄR FÖRSÄKRINGSSKYDDET UPPHÖR	3
1.10 EFTERSKYDD	3
1.11 FORTSÄTTNINGSFÖRSÄKRING	3
1.12 PREMIE – PREMIEBETALNING	3
1.13 PREMIEBEFRIELSE	3
1.14 FÖRFOGANDEN ÖVER FÖRSÄKRINGEN	4
1.15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSVILLKOR	4
1.16 REPRESENTATIONSSYSTEM	4
2. Om försäkringsförmånerna	4
2.1 EFTERLEVANDEPENSIONENS STORLEK	4
2.2 UTBETALNING AV EFTERLEVANDEPENSION	4
2.3 FÖRMÅNSTAGARE	4
2.4 RÄTT ATT AVSTÅ	5
2.5 RÄTT ATT SENARELÄGGA UTBETALNING AV PENSION	5
2.6 ÅTGÄRDER FÖR UTBETALNING	5
2.7 RÄNTEBESTÄMMELSER	5
2.8 PRESKRIPTION	6
2.9 REGLER FÖR VÄRDESÄKRING, FÖRDELNING AV ÖVERSKOTT SAMT FÖRLUSTTÄCKNING	6
3. Begränsningar i Bliwas ansvar	6
3.1 SAMORDNING	6
3.2 ORIKTIGA UPPGIFTER	6
3.3 RISKÖKNING	6
3.4 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL	7
3.5 FORCE MAJEURE	7
4. Behandling av personuppgifter	7
5. Om vi inte är överens	7

Definitioner

I dessa försäkringsvillkor avses med:

Försäkrad – Den person på vars liv försäkringen gäller.

Försäkringstagare – Den som ingått avtal om försäkring med försäkringsgivaren.

Förmånstagare – Den som till följd av ett förmånstagarförordnande har rätt att få hela eller delar av försäkringsbeloppet sedan den försäkrade avlidit. Nedan framgår närmare vem eller vilka som kan vara förmånstagare i denna försäkring.

Försäkringstid – Den tid en försäkrad omfattas av försäkringen. Försäkringstiden löper normalt med ett kalenderår i taget.

Prisbasbelopp – I dessa försäkringsvillkor avses det förhöjda prisbasbeloppet enligt 2 kap 8 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

Registrerad partner – Person med vilken en försäkrad har låtit registrera partnerskap enligt lagen om registrerat partnerskap (1994:1117).

Sambo – Två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll enligt sambolagen (2003:376).

Tidpunkt för försäkringsfall – Den händelse som enligt dessa försäkringsvillkor ger rätt till försäkringsersättning, se vidare nedan.

1. Allmänt om försäkringen

1.1 FÖRSÄKRINGENS HUVUDDRAG

ITPK-S familjeskydd i Bliwa, nedan kallat familjeskydd, medför rätt till en månatlig efterlevandepension i 5 års tid om den försäkrade avlider under försäkringstiden. Utbetalning sker då med ett årligt försäkringsbelopp på 1 eller 2 prisbasbelopp till den försäkrades förmånstagare.

1.2 VEM KAN TECKNA FAMILJESKYDD?

Familjeskydd kan tecknas av arbetsgivare som omfattas av ITP-S-planen. Försäkringen tecknas med en anställd som försäkrad.

1.3 HUR INGÅS FÖRSÄKRINGSAVTALET?

Arbetsgivare, som omfattas av ITP-S-planen ska anmäla de anställda som ska omfattas av ITP-S-planens förmåner till pensionskassan/administratören SPV/Skandia. Arbetsgivaren träffar avtal med Bliwa om familjeskydd genom Valcentralen.se (Skandikon Administration AB, org nr 556023-4782), på följande sätt. Enligt avtal mellan SPV/Skandia och Valcentralen.se ska SPV/Skandia meddela Valcentralen.se vilka anställda som omfattas av ITP-S-planen, och därmed

även ITPK-S och familjeskydd. Valcentralen.se skickar därefter ut valblanketter till de av arbetsgivaren angivna anställda för val av försäkringsbelopp om 1 eller 2 prisbasbelopp. Valcentralen.se meddelar därefter Bliwa, som är försäkringsgivare, vilka anställda som omfattas av försäkringen och vilket försäkringsbelopp som gäller för den anställda.

En anställd som ansöker om familjeskydd omfattas av försäkringsskyddet i försäkringen från och med den dag som framgår av punkt 1.6 nedan.

1.4 FÖRSÄKRINGSAVTALETS INNEHÅLL

För försäkringen gäller ITP-S-planen, blankett för val av familjeskydd (nedan kallad valblankett), det försäkringsbesked som Bliwa skickar till den försäkrade när försäkringen tecknats eller förändrats och dessa försäkringsvillkor. För försäkringen gäller även försäkringsrörelselagen (2010:2043), försäkringsavtalslagen (2005:104), och svensk lag i övrigt.

1.5 FÖRSÄKRINGSTAGARE – FÖRSÄKRAD

Sådan arbetsgivare som enligt vad som framgår ovan tecknar familjeskydd är försäkringstagare.

Den anställda är försäkrad och den på vars liv försäkringen gäller. Den anställda anses dock som försäkringstagare när det rätten att göra och ändra förmånstagarförordnande.

1.6 NÄR FÖRSÄKRINGSSKYDDET TRÄDER I KRAFT

Försäkringsskyddet gäller från och med det första månadsskifte som följer efter att ansökan om familjeskydd inkom till Bliwa eller från den tidigare dag då arbetsgivaren blev bunden av ITP-S-planen. På samma sätt gäller att om någon anställd omfattas av den garanti som anges i punkt 13 i ITP-S-planen, gäller Bliwas ansvar för försäkringen från och med den tidpunkt då garantin börjat gälla. SPV/Skandia meddelar Bliwa via Valcentralen.se vilket datum försäkringen gäller för respektive anställd. En anställd kan som tidigast omfattas av försäkringen från och med månaden efter denne uppnått 28 års ålder. För att försäkringsskyddet i Bliwa ska träda i kraft krävs dessutom att den anställda omfattas av ITP-S hos SPV/Skandia och därmed också har visats vara fullt arbetsför i SPV/Skandias hälso- och provning för ITP-S.

Om en anställd ansöker om försäkringen efter det senaste svarsdatum som anges på valblanketten krävs att denne lämnar godkänd hälsoprövning. Bliwa har rätt att neka till försäkring för en anställd som inte uppfyller Bliwas hälsokrav. Bliwa har också, på sätt som anges nedan under punkt 2.1, rätt att neka till en höjning av ett försäkringsbelopp om inte den anställda genomgått godkänd hälsoprövning. Om godkänd hälsoprövning avges gäller försäkringsskyddet respektive

det förhöjda försäkringsbeloppet från och med det månadsskifte som följer efter att Bliwa godkänt hälso-
prövningen.

1.7 FÖRSKYDD

Familjeskydd innehåller ett så kallat förskydd. Det innebär att om ett försäkringsfall inträffar i försäkringen före det att den anställde har ansökt om försäkringen men i tiden efter att den anställdes arbetsgivare anslutit den anställde till ITP-S-planen, gäller försäkringen ändå. Bliwa utbetalar i ett sådant fall, efter anmälan om dödsfallet i enlighet med punkt 2.6, två prisbasbelopp i efterlevandepension till den avlidnes förmånstagare, se vidare punkt 2.3. Förskyddet gäller endast fram till det datum som anges på den valblankett den anställde får från Valcentralen.se för att ansöka om familjeskydd. Vidare gäller förskyddet endast det första tillfälle den anställde kan ansöka om familjeskydd och under förutsättning att den anställde då har visats vara fullt arbetsför i SPV/Skandias hälsoprövning för ITP-S. Förskyddet gäller inte vid omval eller vid anställning hos ny arbetsgivare som tillämpar ITP-S-planen.

1.8 FÖRSÄKRINGSTIDEN

Försäkringstiden är den tid som löper från den dag försäkringen trätt i kraft enligt punkt 1.6 eller 1.7 ovan, till dess det innevarande kalenderåret löpt ut. Därefter förnyas försäkringen med ett kalenderår i taget och löper med en årlig försäkringstid från den 1 januari till den 31 december varje år, till dess försäkringen upphör att gälla enligt punkt 1.9 nedan.

1.9 NÄR FÖRSÄKRINGSSKYDDET UPPHÖR

Försäkringsskyddet upphör när försäkringen är slututbetalad och annars efter uppsägning av försäkringen från endera försäkringstagaren, den försäkrade eller Bliwa. Om arbetsgivaren är skyldig enligt ITP-S-planen att hålla försäkringen kan försäkringen dock inte upphöra på grund av uppsägning av arbetsgivaren eller Bliwa. För Bliwa gäller detta hinder mot uppsägning av försäkringen endast så länge Bliwa har i uppdrag att meddela och administrera försäkringen.

Försäkringsskyddet upphör också om den försäkrades anställning upphör samt när den försäkrade uppnår pensionsåldern. Försäkringen gäller dock som längst till och med månadsskiftet före den månad då den försäkrade uppnår 65 års ålder.

Om den försäkrade har gått i förtida pension enligt särskild överenskommelse med arbetsgivaren och premie har inbetalats som avser tid efter pensioneringen, gäller försäkringen så lång tid premien avser, dock längst till ordinarie pensionsålder. Försäkringen gäller också fram till ordinarie pensionsålder om den försäkrade erhåller slutbetalning av sin ITPK-S-försäkring

enligt punkt 6.1 b och 6.3 i ITP-S-planen. En förutsättning är att den försäkrade vid tidpunkten för slutbetalning av ITPK-S-försäkringen omfattas av familjeskydd.

1.10 EFTERSKYDD

Om den försäkrade har omfattats av familjeskydd och försäkringen inte längre gäller på grund av att den försäkrades anställning hos försäkringstagaren har upphört, eller försäkringsavtalet har sagts upp och försäkringen har upphört att gälla, gäller ett efterskydd om 3 månader. Om den försäkrade varit anställd kortare tid än 3 månader gäller efterskyddet så lång tid som denne varit anställd. Med efterskydd avses att försäkringen gäller utan att någon premie måste betalas.

Om den försäkrade blir sjuk under den tid som efterskyddet gäller, förlängs efterskyddet. Skyddet förlängs då med lika många dagar som sjukdomen varar. Med sjukdom förstås tillstånd som avses i punkt 8.1 i ITP-S-planen.

1.11 FORTSÄTTNINGSFÖRSÄKRING

Om försäkringen gällt under längre tid än 6 månader och därefter upphör att gälla på grund av uppsägning av arbetsgivaren har den försäkrade rätt att teckna fortsättningsförsäkring i Bliwa utan krav på förnyad hälsoprövning. Denna rätt finns dock inte om den anställde har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som denna försäkring. Rätten att teckna fortsättningsförsäkring gäller under högst 6 månader från det att försäkringen upphört att gälla. Fortsättningsförsäkringen har andra förmåner och har normalt sett en något högre premie än premien för den tidigare försäkringen.

1.12 PREMIE - PREMIEBETALNING

Premien beräknas och fastställs av Bliwa för 1 år i taget.

Premien ska betalas varje månad av arbetsgivaren. Valcentralen.se drar premien från den avgift för ITPK-S som arbetsgivaren ska betala in för de anställda som omfattas av familjeskydd. Valcentralen.se förmedlar därefter premien till Bliwa.

Bliwa har normalt rätt att säga upp en försäkring för upphörande om premien inte betalas i rätt tid. En sådan uppsägning får verkan 14 dagar efter den dag den avsändes, om inte premien betalas inom denna tid. Om arbetsgivaren är skyldig enligt ITP-S-planen att hålla försäkringen kan Bliwa dock inte säga upp försäkringen.

1.13 PREMIEBEFRIELSE

Arbetsgivaren premiefrias för försäkringen i de fall den försäkrade erhåller rätt till sjukpension enligt punkt 8.1 i ITP-S-planen. Premiefrielse för försäkringen gäl-

ler så länge den försäkrades rätt till sådan sjukpension består. Detta gäller även om den försäkrades anställning upphör. Premiebefrielsen innebär att premien istället erlaggs från den premiebefrielseförsäkring som ingår i ITP-S-planen. Bliwa erhåller premier för försäkringen även då premiebefrielse gäller för arbetsgivaren. Betalningen sker av SPV/Skandia via Valcentralen.se till Bliwa.

1.14 FÖRFOGANDEN ÖVER FÖRSÄKRINGEN

Den försäkrade får inte överlåta, pantsätta, belåna, flytta eller återköpa försäkringen. Försäkringen kan inte heller ändras så att den inte längre uppfyller de villkor som anges i inkomstskattelagen (1999:1229) 58 kap 4-16 §§ för att försäkringen ska betraktas som pensionsförsäkring.

1.15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSVILLKOR

Kollektivavtalsparterna kan besluta om ändringar i kollektivavtalet som påverkar försäkringsvillkoren och försäkringsskyddet. Sådan ändring gäller från den tidpunkt som parterna beslutar.

Bliwa förbehåller sig rätten att ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden eller i samband med att försäkringen förnyas. En ändring till nackdel för de försäkrade får dock endast göras efter godkännande av kollektivavtalsparterna. En ändring som sker med kollektivavtalsparternas godkännande gäller från och med den tidpunkt som dessa parter beslutar. En ändring som beror på ändrad lag, lagtillämpning eller myndighets föreskrift, samt bagatellartade ändringar, kan komma att börja gälla omedelbart.

1.16 REPRESENTATIONSSYSTEM

Bliwa Livförsäkring är ett ömsesidigt ägt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna och att det är försäkringstagarna som ska besluta om bolagets angelägenheter. Beslutanderätten utövas av särskilt utsedda fullmäktige på Bliwas bolagsstämma.

Enligt Bliwas bolagsordning har organisationerna Ledarna, Svenskt Näringsliv och Unionen rätt att utse varsin fullmäktig jämte en ersättare. Det resterande antal fullmäktige som krävs för att uppnå hälften ska väljas genom direktval av bolagets samtliga försäkringstagare. Den andra hälften av fullmäktige ska utses av de försäkringstagare som erlagt högst premie under föregående räkenskapsår.

Direktvalet äger normalt rum vartannat år och genomförs under det första kvartalet. Röstberättigad är den som är försäkringstagare i januari månad samma kalenderår som valet hålls. Med det avses fysiska och juridiska personer som ingått försäkringsavtal med Bliwa Livförsäkring. De valbara kandidaterna offentliggörs på Bliwas webbplats. Där kan också de röstberät-

tigade göra en intresseanmälan om att delta i valet. När valet är avslutat och samtliga fullmäktigekandidater är utsedda presenteras Bliwas fullmäktige på Bliwas webbplats.

2. Om försäkringsförmånerna

2.1 EFTERLEVANDEPENSIONENS STORLEK

Försäkringsbeloppet är antingen 1 eller 2 prisbasbelopp per år i efterlevandepension. Det försäkringsbelopp som gäller för en försäkrad framgår alltid av det försäkringsbesked som Bliwa utfärdar.

Om den försäkrade önskar höja efterlevandepensionens storlek från 1 till 2 prisbasbelopp kan detta ske efter ansökan hos Valcentralen.se. Bliwa beviljar sådan höjning först efter godkänd hälsoprövning. Om den anställde inte uppfyller Bliwas hälsokrav kan Bliwa neka till att bevilja en sådan utökning av försäkringsskyddet.

2.2 UTBETALNING AV EFTERLEVANDEPENSION

Om den försäkrade avlider före försäkringsskyddet upphört att gälla, se ovan punkt 1.9, utbetalar Bliwa efterlevandepension under 5 år från och med månaden efter dödsfallet. Ett års utbetalning motsvarar alltid det avtalade försäkringsbeloppet, det vill säga 1 eller 2 prisbasbelopp. Det är det vid dödsfallet gällande prisbasbeloppet som utgör grund för försäkringsbeloppets storlek.

Utbetalning sker månadsvis i efterskott till förmånstagare. Se punkt 2.3 nedan för vem som kan vara förmånstagare samt punkt 2.5 om rätten för förmånstagare att senarelägga utbetalning.

Om förmånstagare saknas sker ingen utbetalning.

Avlider förmånstagare under den tid efterlevandepensionen är under utbetalning, inträder annan förmånstagare efter den försäkrade i dennes ställe. Om sådan annan förmånstagare saknas upphör utbetalningarna.

2.3 FÖRMÅNSTAGARE

2.3.1 Generellt förordnande

Förmånstagare till samtliga utbetalningar av efterlevandepensionen är, om inte annat förordnande skriftligen anmälts till Valcentralen.se, den som är den försäkrades make/maka, registrerade partner eller sambo när förordnandet tillämpas, eller, om inte någon av de nu nämnda finns, den försäkrades arvsberättigade barn.

Om mål om äktenskapsskillnad eller mål om upplösande av partnerskap pågår när förordnandet ska tillämpas gäller inte förordnandet till förmån för sådan make eller registrerad partner.

Förmånstagaren kan senarelägga utbetalning av pen-

sion, se nedan. Däremot kan inte förmånstagaren göra något eget förordnande.

2.3.2 Särskilt förordnande

Den försäkrade kan genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till Valcentralen.se anmäla ett annat förmånstagarförordnande än det generella som anges ovan. Ett sådant förordnande kan endast omfatta personer vilka enligt inkomstskattelagen (1999:1229) kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring:

- a) make/maka, registrerad partner eller tidigare make/maka, registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) och b)

Omfattar förordnandet annan person, är det i den delen utan verkan.

För förmånstagare ovan gäller att de är förmånstagare till samtliga utbetalningar av efterlevandepensionen.

Om den försäkrade har anmält ett särskilt förmånstagarförordnande gäller det så länge den försäkrade omfattas av familjeskydd i Bliwa och har kvar sin anställning. Om den försäkrade byter anställning gäller förordnandet förutsatt dels att den nya arbetsgivaren omfattas av ITP-S-planen med SPV/Skandia och den försäkrade därför har rätt att behålla sin försäkring och dels att den nya anställningen sker i anslutning till den förra samt att detta sker före efterskyddet i punkt 1.10 upphör att gälla. Om dessa krav inte är uppfyllda förfaller ett särskilt förmånstagarförordnande.

2.3.3 Make/maka, registrerad partner eller sambo avlider

I det fall make/maka, registrerad partner eller sambo avlider innan pensionen betalats ut till fullo, inträder den försäkrades arvsberättigade barn som förmånstagare.

2.4 RÄTT ATT AVSTÅ

En förmånstagare kan skriftligen till Bliwa förklara sig avstå från sin rätt som förmånstagare till efterlevandepension. Rätten till efterlevandepensionen övergår då till den/de som enligt förmånstagarförordnandet är närmast berättigad/-e.

Ett avstående kan göras innan förmånstagaren mottagit någon utbetalning av pension, men det kan även göras efter det att förmånstagaren mottagit en eller flera utbetalningar av pension från försäkringen. Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar av pension.

Har ett avstående gjorts och det senare saknas andra förmånstagare, inträder den som avstått åter som förmånstagare.

2.5 RÄTT ATT SENARELÄGGA UTBETALNING AV PENSION

En förmånstagare kan, skriftligen hos Bliwa, begära att efterlevandepensionen ska betalas ut senare än vad som anges i punkt 2.2. Begäran om senareläggning ska göras före den första utbetalningen.

En förmånstagare kan senarelägga utbetalningen av efterlevandepensionen så att utbetalningen börjar senast den 60:e månaden efter dödsfallet, det vill säga senast 5 år efter dödsfallet. Senareläggs utbetalningen ökas det belopp som utbetalas med 0,25 procent för varje månad som utbetalningen senareläggs. Den kortaste period en förmånstagare kan senarelägga utbetalningen är 6 månader.

Om en förmånstagare har senarelagt utbetalningen av efterlevandepensionen (uppskov), men avlider under tiden för uppskovet och innan Bliwa påbörjat utbetalning, gäller rätten att få utbetalningarna för annan förmånstagare efter den försäkrade. Utbetalningarna påbörjas då från och med månaden efter förmånstagarens dödsfall. I ett sådant fall räknas efterlevandepensionen om, som om uppskov endast hade begärts till denna tidpunkt. Om förmånstagare efter den försäkrade saknas sker ingen utbetalning.

2.6 ÅTGÄRDER FÖR UTBETALNING

Anmälan av dödsfall och krav på utbetalning sker på blankett som tillhandahålls av Bliwa. Till anmälan ska ifyllt och undertecknad blankett Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket bifogas. Behövs andra handlingar, ska dessa anskaffas och sändas in utan kostnad för Bliwa. Om det krävs för att Bliwa ska kunna fastställa rätten till efterlevandepension, och om Bliwa begär det, ska medgivande lämnas så att Bliwa kan inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning. Om sådant medgivande inte lämnas kan rätten till försäkringsersättning utebli. Bliwa behandlar inhämtade upplysningar om hälsa med sekretess.

Bliwa är inte skyldigt att utbetala efterlevandepension förrän den som begär utbetalning har fullgjort de åtgärder som anges ovan för utbetalning och lagt fram sådan utredning som skäligen kan begäras för att Bliwa ska kunna fastställa sin betalningsskyldighet och till vem utbetalning ska ske.

2.7 RÄNTEBESTÄMMELSER

Bliwa betalar ränta på försäkringsbelopp som inte utbetalats i rätt tid enligt dessa försäkringsvillkor. Rätten till ränta gäller om dröjsmålet med utbetalning varat längre än en månad. Röntan uppgår till den av Riksbanken fastställda referensräntan minus 2 procentenheter och med avdrag för den skatt Bliwa har att erlägga på det förräntade beloppet. Röntan ska i förekommande fall

avräknas från dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte ut om det sammanlagda räntebeloppet för alla försäkringsbelopp som hör till samma försäkringsfall understiger 0,5 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Bliwa ansvarar inte för förlust som utöver detta kan uppstå om utredning av försäkringsfall eller utbetalning av pensionsbelopp fördröjs.

2.8 PRESKRPTION

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning måste väcka talan mot Bliwa inom 3 år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom 10 år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande. Annars går rätten till ersättning förlorad. Om anspråk har framställts till Bliwa inom denna tid, är fristen enligt första meningen alltid minst 6 månader från det att Bliwa meddelat sitt slutliga ställningstagande till anspråket.

2.9 REGLER FÖR VÄRDESÄKRING, FÖRDELNING AV ÖVERSKOTT SAMT FÖRLUSTTÄCKNING

Eventuella överskott

Om det uppstår överskott i Bliwas försäkringsverksamhet, till exempel vid förvaltningen av de premier som inbetalas för försäkringarna, används detta i första hand för att värdesäkra efterlevandepensionen genom anknytning till prisbasbeloppet under såväl utbetalnings- som eventuell uppskovstid. Sådan anpassning sker den 1 januari varje år. Övrig eventuell årsvinst avsätts till en så kallad konsolideringsfond (se nedan för dess användning). Allt överskott måste dock inte avsättas till konsolidering utan kan fördelas ut på försäkringstagarna/de försäkrade på annat sätt än genom värdesäkring. Överskott fördelas i sådant fall genom återbäring, som sker i form av premiesänkningar eller på annat sätt i överensstämmelse med Bliwas försäkringstekniska riktlinjer.

En eventuell sänkning av prisbasbeloppet föranleder inte minskning av efterlevandepensionen. Senare höjning av prisbasbeloppet beaktas endast i den mån det därigenom blir högre än det var före sänkningen.

Eventuella underskott

Om ett underskott skulle uppstå i verksamheten kan uttag ur Bliwas konsolideringsfond ske för att täcka förlusten. Beslut om uttag ur konsolideringsfonden för förlusttäckning, eller för återbäring av överskott fattas av Bliwas bolagsstämma i enlighet med Bliwas bolagsordning samt Bliwas vid var tid gällande försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Bolagsordningen kan komma att ändras i framtiden när det gäller rätten till överskott.

Konsolideringsfondens användning

Enligt Bliwas bolagsordning kan bolagets konsolide-

ringsfond användas för förlusttäckning, för tilldelning av återbäring till försäkringstagarna eller för att lämna gåvor till allmännyttan eller därmed jämförliga ändamål. Bolagsordningen kan komma att ändras i framtiden när det gäller konsolideringsfondens användning.

3. Begränsningar i Bliwas ansvar

3.1 SAMORDNING

Den försäkrade kan aldrig omfattas av mer än en försäkring för ITPK-S familjeskydd oavsett anställningsförhållanden.

3.2 ORIKTIGA UPPGIFTER

På Bliwas begäran är försäkringstagaren och den försäkrade skyldiga att lämna upplysningar om sådant som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas, ändras eller handläggas i övrigt. Försäkringstagaren och den försäkrade ska lämna fullständiga och korrekta svar på de frågor Bliwa kan komma att ställa.

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt ovan, har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder kan försäkringsavtalet vara ogiltigt och Bliwa fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. Bliwa får i ett sådant fall behålla inbetald premie som betalats för förfluten tid.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa, lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som varit av betydelse för Bliwas riskbedömning, kan Bliwas ansvar begränsas till det ansvar som gällt om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats. Detta kan innebära att Bliwa är fritt från ansvar för ett inträffat försäkringsfall.

Om Bliwa får kännedom om att upplysningsplikten åsidosatts på det sätt som anges ovan får Bliwa säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen görs skriftligen och med 3 månaders uppsägningstid. Om Bliwa skulle ha meddelat försäkring på andra villkor med kännedom om de rätta uppgifterna, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Begäran om fortsatt försäkring ska då ske före uppsägningstidens utgång.

3.3 RISKÖKNING

Krigstillstånd i Sverige

Råder krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning om Bliwas ansvarighet (krigsansvarighet) och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Bliwa är fritt från krigsansvarighet för försäkring som tecknats efter krigstillståndets inträde eller inom en period av 3 månader dessförinnan. Detsamma gäller beträffande utökning av försäkringsbeloppet från 1 till 2 prisbasbelopp

Deltagande i främmande krig eller politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkringen gäller inte för:

- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller politiska oroligheter utanför Sverige
- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FNs regi räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller följande:

Tecknades försäkringen, eller utökades pensionsbeloppet från 1 till 2 prisbasbelopp, i samband med utresan till eller under vistelse i området, och kriget eller oroligheterna redan då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen respektive utökningen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom 1 år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Inskränkningen gäller inte om vistelsen i området förleds av utlandstjänstgöring under vilken den försäkrade omfattas av "Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring" enligt punkt 2.7 i ITP-S-planen.

3.4 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Om den försäkrade har begått självmord är Bliwa ansvarigt för försäkringsfallet endast om det gått mer än 1 år från det att försäkringsavtalet ingicks eller om det måste antas att försäkringen tecknades utan tanke på självmordet.

3.5 FORCE MAJEURE

Bliwa är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om handläggningen av ansökan om försäkring, utredning av försäkringsfall eller utbetalning eller liknande förpliktelse för Bliwa, fördröjs på grund av krig, krigsliknande förhållanden eller politiska oroligheter, riksdagsbeslut, av myndighet vidtagen eller underlåten åtgärd, stridsåtgärd på arbetsmarknaden eller annan orsak som är utom Bliwas kontroll. Förbehållet om stridsåtgärd gäller även om Bliwa självt är föremål för eller självt vidtar sådan åtgärd.

4. Behandling av personuppgifter

Personuppgifter som Bliwa får av försäkringstagaren eller den försäkrade, eller som Bliwa på annat sätt hämtar in, behandlas för att Bliwa ska kunna fullgöra

och administrera sina skyldigheter på grund av försäkringsavtalet. Bliwa kan komma att använda uppgifterna för att skicka information om och i övrigt marknadsföra sina produkter och tjänster. Bliwa kan också komma att använda lämnade och inhämtade personuppgifter för statistiska ändamål och för att utveckla och analysera Bliwas verksamhet samt i samband med val av fullmäktige i Bliwa. Personuppgifter kan även komma att användas för att Bliwa ska kunna uppfylla rättsliga skyldigheter så som krav enligt författning eller myndighetsbeslut. Alla tre bolag inom Bliwas koncern (Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt, Bliwa Skadeförsäkring AB och Bliwa Försäkringstjänst AB) kan komma att använda personuppgifterna för nu nämnda ändamål. För samma ändamål kan Bliwa komma att lämna ut personuppgifterna till samarbetspartners. Om hälso-uppgifter har lämnats till Bliwa används dessa enbart för bedömning av rätten till försäkringsskydd eller försäkringsersättning. Alla personuppgifter behandlas med sekretess i enlighet med Bliwas etiska regler. Bliwa lämnar på begäran av en försäkrad information om vilka personuppgifter Bliwa har om denne, för vilket ändamål uppgifterna behandlas, varifrån uppgifterna har hämtats samt till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut. En försäkrad har rätt att begära rättelse av felaktiga personuppgifter eller motsätta sig att Bliwa använder dennes personuppgifter för direktmarknadsföring. Oavsett ärende kan du kontakta Bliwas kundtjänst, telefon: 08-696 22 80. Vid begäran om information om personuppgifter, skriv till: Registerutdrag, Bliwa Livförsäkring, Box 5125, 102 43 Stockholm. En sådan begäran ska undertecknas.

5. Om vi inte är överens

Bliwa omprövar

Om du är missnöjd med Bliwas beslut ska du i första hand ta kontakt med Bliwa för omprövning av ärendet.

Ett klagomål eller en begäran om omprövning måste framställas till Bliwa inom 6 månader från Bliwas slutliga besked i ärendet. Om nya omständigheter inträffat omprövar dock Bliwa ett ärende även efter att denna frist löpt ut. Omprövning sker enligt Bliwas vid var tid gällande riktlinjer för klagomålshandtering. I första hand kontakta den som har handlagt ditt ärende för en omprövning. Om du fortfarande inte är nöjd med handläggarens beslut ska du kontakta den som är klagomålsansvarig på Bliwa. Skriv då till Bliwa, Klagomålsansvarig, Box 5125, 102 43 Stockholm eller via e-post på adressen: klagomalsansvarig@bliwa.se.

Pensionsskiljenämnden

Twist om kollektivavtalsenlig skyldighet för arbetsgivare att teckna försäkring eller om tolkning och tillämpning

av villkoren kan hänskjutas till bindande avgörande av särskild skiljenämnd (pensionsskiljenämnden) enligt punkt 14.2 i ITP-S-planen.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Du kan få allmänna upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Adress: Konsumenternas Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm. Telefon: 0200-22 58 00.

Kommunal konsumentvägledare

Konsumentvägledaren i din kommun kan hjälpa dig med allmänna råd och upplysningar i ärenden som gäller dig som konsument.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar endast ärenden som innehåller försäkringsmedicinska frågor och där nämnden därför behöver stöd av rådgivande läkare. Ärenden i personförsäkringsnämnden kan därför normalt sett endast avse Bliwas sjuk-, olycksfalls- eller livförsäkring. Som skadelidande ska du själv begära prövning i nämnden. Adress: Personförsäkringsnämnden, Box 24067, 104 50 Stockholm. Telefon: 08-522 787 20.

Domstolsprövning

En försäkringstvist kan prövas av allmän domstol. Första instans är tingsrätt.

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt

Box 5125, 102 43 Stockholm
Besöksadress: Biblioteksgatan 29
Telefon: 08-696 22 80
Telefax: 08-696 22 92
Organisationsnr: 502006-6329
E-post: kund@bliwa.se
Webbplats: www.bliwa.se